Година IV | Цариградъ, 6 Декемврій 1869 | Брой 7

МАКЕДОНІЯ.

Листъ за Политикѫ и Книжевность.

МАКЕДОНІЯ ще излѣзва дважъ въ седмицѫтѫ, въ Срѣдѫ и въ Сѫббота. — Цѣна прѣдплатена за годинѫ цѣлата листа **седмь** бѣлы меджидіета, единъ-тъ само, кой да е, **четыри** бѣлы меджидіи. А за шесть мѣсеца, цѣна-та листа 4 бѣлы меджидіи, а е-динъ-тъ 2 ½, както въ Цариградъ тукъ така и на всякждѣ повнъ. — Единъ листъ струва 60 пары.

Писма не освободены отъ пощенскѫ плащане и порѫчванія за вѣстникъ не сѫдружены съ прѣдплатѫтѫ не ся пріемѫтъ.

Подписка-та на спомоществованіята става въ Цариградъ при Редактора и издателя на **МАКЕДОНІЯ** *Н. Р. Славейкова, при Одунъ-Капіи № 68. А по взнѣ при отредены настоятели, които и отговарятъ за вѣстникъ-тъ. — Статіи и писма за общеполезны работы вмѣстяватъ ся безъ платѫ, а за частны извѣстія плаща ся по единъ гр за редъ.*

На настоятелитѣ ся устѫпва по петь на сто отъ цѣнѫтѫ на спомоществованіята като сѫбирѫтъ отъ три спомоществованія нагоръ

☞ *Прѣди нѣколко дена чухмы че Цариградското Българско Читалище подпомагано отъ Русчушкото и Свѣщовското и нѣкои другы читалища щѣло да проводи единъ Български учитель, въ Сересъ. За тѫзи цѣль имали сѫ слѣдующитѣ спомоществованія.*

Г-нъ Анастасовъ (изъ Рѣсенъ) 3 лир. тур.
Иван. Трайч. Ломчевъ (изъ Рѣсенъ) 2 л. т.
Нико Трифоновъ (Калоферецъ) полвин. л. т.
Н. Н. Зидаревъ (Аджарец) 1 бѣло меджид.
Х. Халибаревъ (Габровецъ) 1 бѣл. меджид.

Дирекціята на Македонія 100 Букви. Отъ Печатницѫтѫ на МАКЕДОНІЯ: Г-нъ Паничковъ 20 Читанки, и Г-нъ Ст. М. Черкостовъ сѫщо 20 Св. Исторіи които ся намѣрватъ на Цариград. **Читалище.**

Не е отъ скоро какъ едно таковъ благодѣяніе отъ страни на нашитѣ родолюбцы и изискваше за този потѫнѫлъ въ гърцизмъ-тъ градъ; и ето днесь съ благодареніе извѣстяваны за малкѫтѫ помощь на тѫзи Г-да които благоволихѫ да спомогнѫтъ и на тѫмно примѣрѣтъ прѣпоръчваны на всички другы които познаватъ що може да донесе едно такова благодѣяніе отъ волнѫ помощь за въ таквызъ мѣста.

Прѣди нѣколко мѣсеца сѫбраны пары отъ Н. Т. Мусевича, и Ив. Н. Гырджикова изгорѣлата Струмница ся прѣдадохѫ Г-ну Г. Груеву който ще има добринѫтѫ да гы предаде на принадлежащето мѣсто, и чрѣзъ печатницѫтѫ да обнародва имената кой колко е далъ. (Тѫзи пары ся сѫбраны въ името на училище и църква за този градъ.)

Самоосъвършенствованіе-то.

Вниманіе и внимателното прочитаніе, то първо срѣдство за усъвършенствованіе.

Чети, Внимавай и Разсѫждай.

Отъ всичкытѣ наукы художества и искуства и познанія, които человѣкъ учи ще-неще презъ животътъ си, никоѭ, мыслѭ, не може да има толкози важность и толкози непосрѣдственѫ ползѫ колко-то наукатa за самоусъвършенствуваніето. Но никоя наука не ся е толкози занемарила и си за немарява още и днесь, както наукатa за самоосъвършенствованіето.

Извѣстно е че человѣкъ въ повечето случаи, прѣзъ дѣйствителный си животъ, мрѣ ся труди за всичко, но-често за-бравя за това, което му е было най-нужно и най-необходимо да знае, и виждь, че когато е свършилъ почти всичко и ре-шава да сѣдне да си почине, той вижда че има нѣщо, което най-трѣбало да направи, о-ставилъ го съвсѣмъ на страни.

Знайно е тоже че въ всичко каквото человѣкъ има да работи, той, като отъ природѫтѫ да е така направенъ, щото да гледа да избира по-лесното за прьвъ пѫть, безъ да сматрѭ че отъ най-трудѫтѫ работѫ излѣзва и най-добрыйтъ придобытъкъ.

Искарани на открытото поле на дѣйствителный животъ и на бурнытѣ вълны на житейското море, ный естественно гледаме да ся хванемъ у най-близскыйтъ предметъ, който ся испрѣче прѣдъ очитѣ ни, за да можемъ да ся избавимъ отъ неминаемѫтѫ погыбель, която подъ разны образи ни ся прѣдставя и е готова да ны погълне. Законътъ за самосохраненіето искарва едного да оре, другыго да меле, третаго да шіе и да тьче, четвьртый да разнася тѫзи разны произведенія отъ е-дного на другыго, съ единѫ рѣчь това е основа на всичкытѣ наукы и искуства.

Но всичкытѣ области на человѣчество-то, въ всичкытѣ врѣмена и мѣста, въ всички-тѣ службы и дѣла само този може да извърши най-точно длъжноститѣ си, кой-то е достигнѫлъ до най-высшѫтѫ степень на самоосъвършенствованіето.

Ето защо ный помыслихмы да разглеждаме нѣкои отъ по-важнытѣ въпросы и по-главнытѣ срѣдства които спомогатъ за самоосъвършенствованіето на всякого.—

И ный ще захванемъ отъ това: —

(Продълженіето слѣдва)

Ирландскый въпросъ въ Англіѭ.

"Като овладѣхѫ съ силѫтѫ на оружіето Ирландіѭ, Англичанитѣ, естественно неможахѫ да ся надѣѭтъ, че покоренитѣ ирландци или Ирци ще бѫдѫтъ съвършенно доволны отъ такъвъ единъ свършенъ вече фактъ. Англійскытѣ политическы дѣятели всякога сѫ съзнавали, че на покоренъ народъ нѣма какво да ся облѣгатъ и отъ който неможе да ся очаква ни благонамѣренность, нито прѣданность на Англійскытѣ интересы; заради това главната грыжа на Англичанытѣ ся е състояла всякога въ това, за да унищожатъ Ирландскѫтѫ народность и да обезсилятъ Ирландското населеніе, като съ такъвъ единъ начинъ го лишатъ отъ възможность да врѣди на надмощностьтѫ на Англіѭ. Въ слѣдствіе на таквызъ едны съображенія къмъ Ирландіѭ, въ продълженіе на много вѣкове, приспособявали сѫ всичкытѣ мѣркы, които можахѫ да поведѫтъ къмъ осѫщественіе на горѣозначенѫтѫ цѣль, и тѫзи мѣркы ся прокарвали съсъ свойственѫтѫ на Англичанытѣ настойчивость и присмѣтливость. Напрѣганіята на Англичанытѣ неможахѫ да ся не увѣнчаѭтъ съсъ сполукѫ; почти всичката земя въ Ирландіѭ минѫ въ рѫцѣтѣ на Англичанытѣ, Англійскый языкъ сталѫ общеупотрѣбителенъ между Ирландцытѣ, Католицизмътъ все повече и повече устѫпваше мѣсто на Господствующѫтѫ Протестанскѫ религіѭ и, най-послѣ, до прѣди нѣколко десетки годины, Англичанитѣ можахѫ да си прѣдполагатъ, че въ скоро едно врѣме, ще остане токо едното историческо въспоминаніе за тѫзи неудоволствія, каквыто е прѣтеглила, Англіѭ въ борбѫтѫ съсъ строптивыйтъ и упрамый-тъ ирландскый народъ. Но противу всяко ожиданіе, слѣдствіята не оправдахѫ надеждытѣ на редътъ отъ политическытѣ дѣятели на Англіѭ: Ирландцытѣ, подавены отъ прѣобладаніето на англійскѫтѫ аристократіѭ въ Ирландіѭ, осиромашѣлы, лишены отъ земѭ и усвоили вече англійскыйтъ языкъ, — останѫхѫ си пакъ сѫщитѣ закоренѣлы врагове на Англичанытѣ каквыто си были и тозь часъ слѣдъ завоеваніето на Ирландіѭ, и тѣхната наслѣдствена враждина непрѣстанва да ся изражава въ единъ непрѣкѫсванъ редъ отъ съзаклятія, безредицы, тайны убійства, грабежи и д. т. явленія които подкопаватъ възможностьтѫ за развиваніе на благосъстояніето на тѫзи странѫ, които принуждаватъ правителството, да стѣснява всичко то населеніе съ круты мѣркы и строго надзирателство и таквызъ които възбуждатъ непрѣстанны страхуванія за бѫдущностьтѫ на тѫзи странѫ, която ся намѣрва постоянно въ таквозъ едно ненормално положеніе. Освѣнъ това, твьрдѣ много Ирландци, които ся прѣселяватъ въ Англіѭ, внасяли сѫ тамо съсъ себеси наслѣдственѫтѫ си враждинѫ къмъ правителството което гы угнѣтава и малко по-малко съставили сѫ туй вѣчно неспокойното и недоволното работническо населеніе, което е готово всякога да ся присоединява къмъ всичкытѣ партіи, които агытируватъ противу общественото спокойствіе. За довьршваніе на злото, теглилата и униженіята които срѣщатъ ирландцытѣ въ бащинѫтѫ си земѭ, карали сѫ гы въ продълженіе на много годины, да ся прѣселятъ въ Америкѫ, по слѣдствіе на което въ Съединенытѣ Дьржавы сѫ ся набрали около 12 милионы жители отъ Ирландско происхождение, враждебны на Англіѭ и всякога готовы словомъ и дѣломъ да зематъ участіе на всичкытѣ стремленія и покушенія отъ своитѣ земляцы въ Ирландіѭ. Тѫзи обстоятелства накарахѫ англійскытѣ прѣдни людіе да погледнѫтъ на Ирландскыйтъ въпросъ отъ другѫ точкѫ на зрѣніето: появи ся мысьльта да умирятъ Ирландіѭ не съсъ круты мѣркы, но съ устѫпкы и тая мысль, като проникваше малко по-малко въ обществото, придобыла е въ своѭ ползѫ по-голѣмѫтѫ часть и въ послѣдне врѣме послужи за съставяніето на Гледстоновото министерство

Но да ся пристѫпи къмъ устѫпкы ще да каже да ся пристѫпи къмъ устраненіе на резултатытѣ отъ всичкы онѣзи насилвания, освѣтены отъ вѣковетѣ. Лесно нѣщо бѣше да ся устѫпи въ черковныйтъ въпросъ, защото въ него ся нарушавихѫ само интересытѣ на силнего ся нарушавихѫ само интересытѣ на силнего ... на малобройното англичанско равноправностьтѫ на исповѣданіята — можаше да удовлетвори масѫтѫ, макаръ че нейната матеріална страна, която ся ограничаваше съ малъкъ единъ ущербъ, нанесенъ на имуществата на англичанското духовенство, неудовлетворяваше католическото духовенство.

Но сега настава неубходимость да осѫществятъ другѫ устѫпкѫ: да усигорятъ за ирландското населеніе правдинѫтѫ да ся ползува отъ земѭтѫ на едны по-стьрпимы условія отъ колкото сѫ до сега были. Този въпросъ е по мѫченъ отъ пьрвыйтъ; комай всичката земя е въ рѫцѣтѣ на придошлыгѣ Англичани - помѣщицы, които даватъ тѫзи земѭ подъ арендѫ на кореннытѣ жители Ирландцы и то на условія, твьрдѣ стѣснителны и разорителны за фермерытѣ (земледѣлцытѣ). Работата е ясна, че въ такъвъ случай възможна е твьрдѣ незначителна устѫпка, но най-малката устѫпка въ ползѫ на ирландцытѣ ще възбуди общото негодованіе на твьрдѣ силнѫтѫ и вліятелна Англійска аристократія и освѣнъ това пакъ не ще успокои и не ще умири Ирландцытѣ.

Споредъ мнѣнието на Ирландцытѣ справедливостьта изискува, щото онова което имъ е зето насилно да имъ ся повьрне испълно, безъ всякои възнагражденія въ ползѫ на сегашнытѣ ступаны, които сѫ вече достаточно възнаграждены съ това, дѣто тѣ нѣколко столѣтія сѫ владѣли чуждѫ собственность. Таквазь логыка рѫководи дѣйствіята и изискваніята на ирландското население; но разбира ся че тая логыка неможе да рѫководи по-голѣмѫтѫ часть на англійский народъ; слѣдователно, ирландскыйтъ въпросъ може да ся разрѣши само постепенно, съ годины и вѣкове, а не съ усилія и съображенія на какво годѣ министерство. Гледстонъ добрѣ съзнава задачѫтѫ си въ тозь въпросъ: работата на англійский премѣръ състои въ това, да положи основѫ на устѫпкытѣ, за да накара общественото мнѣніе да признае необходимостьтѫ и справедливостьтѫ на единъ редъ устѫпкы и справы, съ помощьтѫ на които малко по малко може да ся ослаби враждата между ирландцытѣ и англичанытѣ, а може да ся тури краеѫгълнъ камъкъ на бѫдущето необходимо за двѣтѣ страны съзнателно и доброволно съглашеніе. Между това консерваторытѣ съ нетьрпѣніе очакватъ минутѫтѫ за разрѣшеніето на ирландскыйтъ за земѭтѫ въпросъ. Гледстонъ очевидно и необходимо, трѣба да докачи правдинытѣ на собственностьтѫ на англійскытѣ помѣщицы въ Ирландіѭ; безъ това никаква устѫпка неможе да ся помысли; но сѫщо тъй очевидно е че една лека устѫпка нѣма да задоволи Ирландцытѣ, а напротивъ може да извыка още по-силнѫ между тѣхъ агытаціѭ; дѣто ще ся каже, Гледстоновото министерство ще излъже общытѣ очакванія и ще падне, а консерваторитѣ изново ще зематъ въ рѫцѣ властьтѫ. Таквызъ сѫ мѫчнотіитѣ изъ които на скоро ще стане нуждно да ся испримчи либералното министерство, но вѣроятно е това, че общественото мнѣніе въ Англіѭ съзнава тѫзи мѫчнотіи и че либералната партія съсъ всичкытѣ си силы ще да подкрѣпи свойтъ главатарь въ този нелесно-разрѣшаванъ въпросъ въ такъвъ случай надеждытѣ на Англійскытѣ консерваторы ще бѫдѫтъ излъгани."

Препирнитѣ въ Грьцкытѣ събранія.

Въ единѫ отъ по-прѣднитѣ недѣли по прикапване отъ патріархътъ бѣхѫ ся събрали на общо събраніе въ патріархіѭтѫ много отъ попьрвытѣ въ Цариградъ Гьрцы, на които патріархътъ съобщава, полученото отъ правителственѫ странѫ дозволеніе за свыкване на новы прѣдставители отъ столицѫтѫ и отъ епархынитѣ за прѣглежданіе и прѣправяніе на уставытѣ. Слѣдъ това събраніето прѣдложило въпросъ за способътъ, какъ столицата и епархынитѣ ще избиратъ пълномощнытѣ си и отъ дѣ по колко души.

Колкото за въ Цариградъ рѣшило ся неговытѣ прѣдставители да бѫдѫтъ 10, още и това че прѣдставителитѣ отъ разны приходы да избѫрѫтъ отъ себе си 28 лица. Членоветѣ на Синода приели тѫзи точкѫ, но поискали щото освѣнъ 28-тѣ избиратели все пакъ да зематъ участіе въ избираніето на пълномощнытѣ — членоветѣ отъ Синодътъ и отъ Народныйтъ съвѣтъ; но туй прискване ся отвьрлило отъ всичкытѣ мірскы членове на събраніето като нѣщо противозаконно. Патріархътъ ся разсьрдилъ и казалъ че си дава оставкѫтѫ. Слѣдъ този нечаканъ исходъ на тѫзи работѫ, събраніето ся разижда и членоветѣ отъ Синода и извѣстяватъ. Но Н. Всесвятѣйшество настоява въ подаваніето на оставкѫтѫ си, коѭто подноси и на Правителството, Синодътъ обаче прѣдваря та умолва и Ч. Правителство да не пріема оставкѫтѫ му и най-послѣ Н. Святѣйшество умоляванъ отъ Синода, увѣщаванъ посрѣдственно и отъ правителството склонилъ да оттегли оставкѫтѫ си и разисканіята върху избираніето на прѣдставителитѣ за поправяніе на уставытѣ трѣбаше да ся слѣдуватъ. Но тука ся вижда че сблъсваніето на мірянытѣ съ духовенството ще стане по силно, ако пьрвытѣ не устѫпятъ; защото е явно че мнѣніето на патріарха както и на членоветѣ на Синода не ся схождатъ съсъ свободѫтѫ на народнытѣ избирания.

Маркытѣ които зе патріархията при свыкваніе на второто събраніе раздигнѫ злъчкѫтѫ на новытѣ плутократы въ Цариградъ и въ туй число и на щрьклывыйтъ *Неологосъ*, който най-напрѣдъ нападнѫ на Патріаршескыйтъ органъ *Византисъ* а по-послѣ и на самѫтѫ Патріархыѭ за докачителното израженіе въ призователныйтъ билетъ, съ който Патріархыѭтѫ вмѣсто общо събраніе призоваваше *малцина само разумны мѫжіе*, които наедно само съ членоветѣ отъ св. Синодъ и на Смѣсеный съборъ да разискватъ народнытѣ грьцкы работы. „Не е зависть, казува въ единъ отъ членоветѣ си *Неологосъ*, но нашитѣ пастыри пека поне ны не смущаватъ всякой день съ вѣчнытѣ си рыдания че нѣматъ пары, и че ный трѣба да ся грыжимъ да имъ промыслимъ, като ся оставямы да ны стрыжатъ заради тѣхъ."

Въ събраніето отъ 28 Ноемврія на което освѣнъ Синодътъ и членоветѣ на Народныйтъ съвѣтъ присѫтствували всичко *осмь* души отвѣнъ, по правото на благоразумны, (ще каже че Патріархията само 8 души разумны намѣрила между Гьрцытѣ въ Цариградъ! Б. Р.) Н. Всесвятѣйшество слѣдъ едно въводително словосказаніе (което достолѣпно и праведно крытикува *Неологосъ*) раздѣлилъ прѣдметътъ на събраніето на четыри части: 1-во, За избираніе то на прѣдставители отъ Цариградъ, въпросъ, който Н. В. го считалъ за рѣшенъ вече въ попрѣднето събраніе по домогванія на Синода. 2-ро, За избираніе на прѣдставители отъ епархынитѣ; 3-то, За съставяніе на едно сѫдовище въ патріархыѭтѫ отъ тримѫ сѫдницы на които да ся плаща; 4-то За единъ заемъ отъ правителството за економисваніето на сегашнытѣ нужды.

Слѣдъ това станѫли пакъ нѣкои прикаскы, разсѫжданія и прѣнія върху пьрвыйтъ въпросъ, като ся видѣло домогваніето на духовенството да оставятъ врьзъ патріарха той да назначава Цареградскытѣ прѣдставители, на което мірянытѣ ся сьрдятъ и не приставатъ, защото това докачало правдинытѣ на народътъ за избираніе.

Колкото за прѣдставителитѣ отъ епархынитѣ рѣшило ся щото митрополитѣ които сѫ подъ вселенский патріархъ да си избере всяка по единъ прѣдставитель, като смѣтатъ че така числото на прѣдставителитѣ отъ епархынитѣ ще състои отъ 80 души. А за владыцытѣ кои ще ся выкатъ за Събраніето, слѣдъ много разисканіе, одобрило ся да ся изберѫтъ по вышегласіе отъ владыцытѣ на всичкытѣ епархыи дванадесеть само, които да дойдѫтъ безъ забавѫ тука.

За съставяніе на редовно сѫдовище отъ трима сѫдницы на които да ся плаща, ако и да ся видѣло за твьрдѣ нуждно, оставило ся да ся нареди отъ Народното Събраніе.

Най-послѣ въпросътъ за заемътъ разлигнѫлъ живы разисканія. Слѣдъ много мнѣнія рѣшило ся щото останѫлытѣ при правителството 4,000 лиры отъ събраного дѫждіе по 6-тѣ гроша да послужатъ кога потрѣбатъ за погасяваніе на общинскый дългъ както сѫ изначала опрѣдѣлены. А сега да ся поискатъ отъ правителството на заемъ 500,000 гр. за економисваніе на нуждытѣ на патріархыѭтѫ додѣ свьрши работѫтѫ си Народното Събраніе.

Дописки на Македонія.

Свищовъ 22 Ноемвр. Прѣподобный нашъ Свещеникъ Сакеларій попъ Іованъ подаде на градската ни Черковна Общинѫ едно изложеніе.- Честитъ бѣхъ да четѫ преписътъ на това изложеніе и си помыслихъ че заслужва да бѫде вмѣстено въ стълповетѣ на обычливыйтъ вашъ листъ; затова тутакси сѣднѫхъ и на бьрзо го прѣписахъ. — Ето съдержаніетому:

До Честн. Черковна Общинѫ въ Свищовъ.

ми прилика да виліж жалното положеніе на нашытѣ селскы черквы и училища, тъй и за оплакваніе достойното състояніе на селскытѣ ни священици и міряны. —

Чрѣзъ невѣжеството на селскытѣ ни священици, опопени отъ фанаріотытѣ, не само че Черковныйтъ остава лишенъ отъ правилата си, но си вѣрнятъ въ Божій Храмъ и дѣла, които нажаляватъ сяко православно сь дце, и оставатъ нашитѣ по вѣра братія селяни въ пелепытѣ на Христіянското поученіе. — Тѣзи наши селскы священници, които, както по-горѣ рекохъ, сѫ сами по себеси неучени и невѣжи, сматрятъ чинътъ си като срѣдство за *лѣниво* прѣпитаніе, и освѣнь това — не чувствуватъ никакви другы длъжности.

По тѫзи причина нашитѣ православни жители по селата толкозь малко познанство иматъ отъ значеніето на вѣрата кой̀то исповѣдватъ, щото и най гнусныгѣ суевѣрія намѣрватъ широкъ присѫпъ въ домородствата имъ, и даже и въ черквитѣ имъ.—

Като Българинъ това душевно положеніе на нашытѣ селяни, мя е неописано нескърбявало, а като свещеникъ длъжность ми е было денонощно да мисля на срѣдства, които бы могли да дадѫтъ едно колко годѣ черковно образованіе на тѣзи братія, които ся раждатъ и умиратъ, безъ да иматъ нито най-малкото понятіе отъ значеніето на душеспасителный крѣстъ.

По причина на душевного ми и серіозно заниманіе въ това отношеніе, азъ си намыслихъ едно срѣдство, което най-лесно може да ся тури въ дѣйствіе, и което най- лесно ще принесе желаемый за секи православенъ Българинъ плодъ. — Тъзи моя мысьль, азъ дрезнувамъ да іѫ предложѫ на чести. Общинѫ сосъ редътъ, който бы трѣбвалъ, както азъ мысля, да ся държи и слѣдва.

1-во Да ся избере отъ градътъ ни единъ достоянъ, способенъ и вѣщь въ черковного богослуженіе и христіянско поученіе свещеникъ, и да ся нарече: "Казалійски или областенъ попъ."

2-ро Този свещеникъ, на когото ще са даде отъ градската общинѫ пълномощно писмо, ще ся задължи да ся носи чисто даже и сосъ отличіе.—

3-то Този свещеникъ, който ще ся освободи отъ длъжноститѣ въ градътъ, ще ся лиши и отъ епуріятаси, а пакъ ще му ся опредѣли нуждното за препитаніетому и иждивенията отъ селата.—

4-то Този свещеникъ ще бѫде задълженъ неуморно да ходи по селата, кадѣто има и кадѣто нема черквы, да чинодѣйствува, да поучава свещеницытѣ, да приказва Слова относително за вѣрата и за длъжноститѣ на христіянина — сосъ една дума: да запознае христіянытѣ сосъ ученіето на Светото писаніе.

5-то Да ся задължи този свещеникъ да проважда или донася секи месецъ на градската общинѫ писменно изложеніе за каквото е извършилъ прѣзъ теченіето на месеца.—

6-то Особно задлъженіе да има "Казалійскый попъ" да проважда на градската общинѫ онзи селски попъ, когото бы намерилъ совсемъ невѣжъ, за да го даде общинѫта на ученіе.—

Това сѫ, почтени Господа, на късо моитѣ мыслы, и мысля че нема да намерѫтъ никакви мѫчнотіи, и че е единчкый за сега способъ, по който бы можили Българытѣ по селата да придобиѭтъ понятіе за вѣрата, която тѣ по единъ наскърбителенъ начинъ исповѣдватъ и сосъ здравость държѫтъ.

Като умолявамъ чести. общинѫ да бѫде снисходителна къмъ смѣлостьтѫ ми, азъ увѣрявамъ почтенытѣ членове за безкрайното ми высокопочитаніе което храня къмъ тѣхъ и самь осъ смирено богомоліе.

Житель Свищовски *Сакеларій попъ Іованъ.*

Не ще сумнѣніе че мѣстната ни Черковна Община одобри това предложеніе, и едногласно избра достойныя този мѫжъ, който подаде това изложеніе и който най-блясково ще знае да приведе писаного въ дѣло.— † †

Ето още единъ примѣръ за подражаніе отъ всичкы наши боголюбивы и родолюбивы градскы общины. Грыжата на гражданытѣ за нравственното и религіозно въспитаніе на братіята имъ селяне е една отъ пьрвытѣ длъжности и отъ высокытѣ, достойны за всякѫ похвалѫ, подвизы, и този примѣръ на почтенитѣ Свищовскѫ общинѫ, както и на Тулчинскѫтѫ и Желѣзничанскѫтѫ прѣпоржчамы за подражаніе на всичкы другы градскы наши общины. Тежкы сѫ злинытѣ и люты ранытѣ причинены отъ фанаріотското духовенство на народното ни тѣло и голѣмы трудове и усилія ся искатъ за да гы залѣчимъ; но нека не унывамы прѣдъ тѣзи трудове наградата на които е най-сладкото повышываніе на народътъ ни.

ТУЛЧЯ Благороденъ и достопохваленъ е примѣрътъ, на Тулчинскытѣ читалищны членове, за съставленіето на българското читалище въ Тулча; понеже гледамъ че читалището ни като ся намира въ добъръ рѣдъ почти всяка недѣля слѣдъ църковный отпусъ, ставатъ събранія въ читалището, за разглежданіе и нарежданіе въ добъръ рѣдъ, училища, и църковыты на тукашнытѣ окрѫжны села. ВСЯКОЙ ВЕЧЕРЪ СЯ ПРѢПОДАВАТЪ както разны наукы тъй и всеобще историческы расказы, още нѣщо отъ фрескы и турскы.

Училището ны отъ нѣколко врѣме насамъ е въ доста добъръ редъ, за достиганіето на тѫзи добрѫ нарела както на читалището тъй и на училището, отдава ся благодареніе на Г-на Докторъ Пандели П. Минчевъ и Г-ну Т. Икономову, отъ които пьрвыйтъ е училищный попечитель а вторый прѣдсѣдатель на читалището.

вече сподобихмы ся съ учителя, Георгій П. Дацковъ (Разгр-дянинъ) който и слѣдува да прѣподава горѣказанытѣ языци, и за малко врѣмя ся е забѣлѣжило да е далъ доста добры плодове въ училището ны и е за похвалѫ. * *

ПОЛИТИЧЕСКЫ ПОВИНЫ.

Законодателното тѣло въ Франція.

Засѣданіето на законодателното тѣло, което ся събрало на другый день отъ торжественото му отговаряніе не трая много, но ся разискахѫ доволно важны въпросы. Пьрвъ отъ всичкы другы Г. Жюль Фабръ прѣдложи слѣдующытѣ разысканія за правителството:

1-во Кои причины сѫ го убѣдили да закъсни свыкваніето на законодателното тѣло, противъ правата на камерѫтѫ, и безъ да ся вематъ подъ вниманіе опасноститѣ, които можаха да ся породятъ отъ неспокойствіе и линѣніе, неизбѣжны слѣдствія на това отлаганіе.

2-ро Въпросътъ: ще постоянствува ли правителството въ системѫтѫ на правителствены-тѣ кандидаты.

3-то За поведеніето на различны общественны власти отредени да бдятъ врьхъ общото спокойствіе и приспособленіе на законытѣ прѣзъ миналый Юнія.

4-то За приключенията които извыкахѫ крьвопролитното уталожваніе на размирицытѣ станѫли въ Лоаръ и Абсейронъ.

Освѣнь горѣреченнытѣ точкы Г. Жюлъ Фабръ по прѣдначинаніе на правото което ся устѫпи на послѣдъкъ на камерѫтѫ да прѣдлага проектъ прѣдложи на камерѫтѫ единъ проектъ, чрѣзъ който ся искаше щото обязанности-тѣ на съчинителѫтѫ власть да принадлѣжатъ занапрѣдъ исключително на законодателното тѣло. Слѣдъ нѣколко разисканія за въпросътъ на уставътъ, направенъ отъ камерѫтѫ, като ся попыта: "дали трѣба тѣзи прѣдложенія да ся испратятъ и по канцеларіитѣ, щото да ся разискатъ и тамъ спорѣдъ ветхыйтъ имъ уставъ на камерѫтѫ, или трѣба да ся даде право на камерѫтѫ тя да опрѣдели деньтъ за разисканіе на избиратемитѣ," на това отгорѣ камерата одобри послѣднето прѣдложеніе, и така ся опрѣдѣли деньтъ за разисканіе на тѣзи прѣдложенія щомъ ся избере прѣдсѣдательтъ и другытѣ членове на камерѫтѫ.

Между това разисканіе, Г-нъ Распайль прѣдложи че министрътъ на вѫтрѣшнытѣ дѣла Г. Форкадъ трѣба да ся тури подъ сѫдъ. по причинѫ че е ималъ прьстъ въ общитѣ избиранія, и че е виновенъ за станѫлытѣ убійства на невинны и добры граждани прѣзъ послѣднитѣ размирици.

Това прѣдложеніе докара голѣмъ раздоръ въ срѣдъ законодателното тѣло, и разисканіето му ся отложи слѣдъ отварянето на писалищата. Най-сетнѣ въ послѣдното засѣданіе, което станѫ на другый день, камерата опрѣдѣли да пристѫпи въ избраніето на сенатътъ, на който за прѣдсѣдатель ся избра Г. Шнайдеръ.

Таквызь сѫ работытѣ на пьрвытѣ засѣданія на законодателното франц. тѣло. Разисканията, които станѫхѫ върху прѣдложенията на Г. Жюлъ Фабра и Г. Распайла, прѣдвѣщаватъ работы твърдѣ основны и любопытны.

Черна-Горѫ

Языкътъ на вѣнскыйтъ печатъ противъ Черна-горѫ вдѫхва слѣдующытѣ мысли на свободныйтъ Чехскый органъ. Ла Политикъ който става авокатинъ на Черна горѫ противъ вѣнскыйтъ печатъ:

..... Тѣзи господа отъ Вѣна, казва Ла Политикъ, знаіѫтъ толкозь добрѣ колкото и ный че Черна горѫ не е мѣсто на разбойницы, че отъ единъ четвьрть на едно столѣтіе, тя на вѣрно е испълнила всичкытѣ си международны длъжности, забѣлѣжително къмъ Австріѭ Тѣ знаѭтъ че Черна-горѫ има едно силно правителство, което управлява безъ борбѫ всичкытѣ силы на вѫтрешный суверинитетъ.

Австрія сама е имала международны рапорты съ Цѣтине; тя трѣба да ся е увѣрила че правителството на черныгѣ горы познава длъжноститѣ си къмъ другытѣ държавы, и че то е въ състояніе да гы испълны.

Въ Вѣнѫ — както и въ Пещѫ, знаѭтъ че Черна-гора не е зела никакво участіе нито матеріално нито морално въ борбытѣ, които ся станѫли въ послѣднытѣ 25 годины въ Австрыйскѫтѫ монархыѭ, и това бѣше отъ простѫтѫ тѫзи причинѫ, че тя бѣше умственно твърдѣ слаба, и твърдѣ отдалечена географическы за да може да ся вѣси въ таквызь борбы, сѫщо и днесь тя не бы зела участіе въ распритѣ които могѫтъ да ся раздигнѫтъ между славянытѣ и управляемѫтѫ система въ Вѣнѫ.

Нашитѣ добры пріятели въ Вѣнѫ и Пещѫ знаѭтъ твърдѣ добрѣ, че баснытѣ които Руссія прави за Черна-горѫ не ся нищо друго освѣнъ лѫжи, на които клонението лесно може да ся узнае. Географическата позиція на тѫзи малкѫ дьржавѫ, нейнытѣ матеріални и моралны срѣдства не и допущатъ да бѫде поборникътъ на христіянското освобожденіе въ Истокъ, и каквито и да ся симпатіитѣ които храбритѣ черно-горцы иматъ къмъ братята си Русси, тѣ немогѫтъ да надминатъ силнытѣ прѣпятствія на врѣмето.

Отъ Прутъ до Ловень, нито единъ Александръ нито единъ Кесарь, нито пакъ единъ Наполеонъ, не бы ся нашли да прѣведѫтъ единъ рускѫ войскѫ прѣзъ стотина рѣкы, прѣзъ стотина горы — или по-добрѣ да кажемъ прѣзъ Парижъ и Вѣнѫ, — и най-сетнѣ неможе да има единъ руский адмиралъ толкозь глупавъ за да употрѣби флотѫтѫ си при устията на Катаро . . . .

Ный не мыслимъ че ще сбѫркамы като кажемъ че задъ всичкыйтъ този слухъ който звѣнчицытѣ правятъ ся крые друго едно нѣщо . . . . .

Далмація, особно устията на Катаро, въ случай на единъ европейскѫ войнѫ сѫ най-слабытѣ точкы на монархіѭтѫ. Устията на Катаро сѫ самото пристанище сигурно и необходимо дѣто нашата флота може да земе защита: Но Географическытѣ мѣста не сѫ освѣнь продълженіе на Черна-горѫ и тя владѣе надъ тѣхъ съвършенно.

Има единъ воененъ фактъ извѣстенъ че: Тойзи който не владѣе Черна-Горѫ въ врѣмето на нѣкоѭ войнѫ, не бы можалъ да противустои на единъ непріятель който иде отъ устията на Катаро. Не трѣба да ся търсятъ другы тълкованія заради послѣдніѭтѫ борбѫ на Вѣнѫ противъ Черна-горѫ.

— Прочитамы въ *Ла Тюркы*:

" Съобщаватъ ны текстътъ за обявленіето на ненамѣсваніето на Черна-Горѫ въ [illegible]

1-во, Запрѣтено е на всякой Черногорецъ и най-малкото участвованіе въ въстаніето.

2-ро, Една гвардія ще ся утвърди, която трѣбва да запрѣтява на бунтовническытѣ четы да не влизатъ въ Черногорскѫтѫ земѭ; и

3-то, Всяка бунтовническа чета която бы дошла въ Черна-горскытѣ владѣнія ще ся обезоржѫва и ще ся праща на вѫтрѣ за да ся запре."

Австрія.

— Тилеграми, които пристигнѫхѫ отъ Вѣнѫ, казва *Тюркы*, извѣстяватъ че въ този градъ станѫли важны общенародны демонстраціи. До десять хиляди души отишли въ Камерѫтѫ на прѣдставителитѣ и искали щото Правителството да направи значителны поправкы въ конституціѭтѫ, която сега управлява Австро-унгарскѫтѫ Имперіѭ. Тѣзи тилеграми непоказватъ никое слѣдствіе отъ тѫзи демонстраціѭ, които ся види да не е имала нѣкои важны слѣдствія понеже слѣдъ това Императорътъ тръгналъ за Пещѫ, дѣто и е сега.

Въ Австрійскѫтѫ дьржавѫ Далматцитѣ постоянствуватъ въ обржѫвното си съпротивленіе противъ императорскытѣ войскы. Извѣстията отъ възбунтованнѫтѫ тѫзи земѭ, дадены отъ добъръ источникъ, бѣха благопріятни за войскѫтѫ, но сега вече ся откры булото, и генералъ Ауесбергъ въ рапортътъ си къмъ правителството не ся подвоява да исповѣда че много трудно е да ся бори нѣкой съ непріятели дивы или по-добрѣ скотскы, които въ нуждно врѣме прибѣгватъ въ стрьвнитѣ урвы и въ непристѫпнытѣ высочины на горытѣ си, дѣто невъзможно е да гы гони нѣкой и най-вече сега въ срѣдъ зимѫ; а по нѣкой пѫть тѣ бѣгатъ въ Черна-горѫ, щото гоненіето е и тамъ трудно защото може да повдигне политическы сплетни. Военный съвѣтъ хваниѫ да мысли какъ да извади военачалника и да го замѣсти съ другъ нѣкой военачалникъ.

И така понеже въ рапортътъ сѫ споменувало че безъ завоеваніето на гористото мѣсто на Черна-горѫ не е възможно да ся уталожатъ духовстѣ, министерството на вѣшнытѣ дѣла, като не иска да ся оплете въ политическы затрудненія, бѣше рѣшило да отложи работѫтѫ дордѣ ся завърне Императорътъ.

Пруссіѭ

Въ Берлинъ ся раздава извѣстіе че Г. Бисмаркъ като оздравѣлъ съвършенно, канялъ ся да ся завърне скоро въ столицѫтѫ и негли прѣди Рождество Христово. Между тѣмъ понеже даденитѣ прѣдложенія въ съвѣтътъ на Конференціѭтѫ не искатъ присѫтствіето на Министра, отъ това е вѣроятно че Графъ Бисмаркъ неще да зема още участіе въ засѣданията на съвѣтътъ.

Англія

Феніанизмътъ въ Англіѭ туря въ голѣмо неспокойствіе това мѣсто. Пажѣство на Г. Одонованъ Роза въ [illegible] ся избра членъ на ниж. парламентъ; сега става дума и за избраніята на Коркъ, единъ Феніанинъ освободенъ; въ другѫ епархіѭ пакъ за другъ Феніанинъ затвореенъ. Началството взе всичкытѣ необходимы мѣркы за да направи невъзможно всяко покушеніе, което бы ся прѣдставило за освобожденіето на Одонована, който и до сега ся държи въ затворъ.

Италія.

Министерството ся състави спорѣдъ слѣдующыйтъ начинъ:

Г. Ланица прѣдсѣдатель и министръ на вѣшнытѣ дѣла, Г. Селлъ министръ на финанціитѣ, Г. Раеди министръ на правосѫдието, Г. Гавень военный министръ, Г. Гадда министръ на общенароднытѣ дѣла, Г. Корренти министръ на общенародното правосѫдіе, Г. Бисконти Беноцъ министръ на вѣшнытѣ дѣла, Г. Костагыдолъ министръ на земледѣлието а приврѣменно и морскый министръ.

Гръція

— Отъ нѣколко врѣме насамъ хваниѫ много да ся говори за просичаніето на Коринтскыйтъ провлакъ; Грьцкытѣ вѣстникари запалени отъ тѫзь идеѭ, за коѭто мыслятъ че сѫ повыкани отъ провидѣнието да іѫ испълнятъ, говорятъ че трѣба да постѫпятъ тозь часъ да іѫ извършатъ, като си въображаватъ че въ всѭ ще намѣріѭтъ най-сетнѣ непрѣсякваныйтъ изворъ на славѫтѫ и на богатството, за коѭто мысъль тѣ толкозь чезнѫтъ. *Нордъ* обаче като разисква тозь въпросъ мирно и хладнокрьвно доказва, че просичаніето на Коринтскыйтъ каналъ не само що за дълго врѣме ще е възможно, поради безпаричието на Грьцкѫтѫ дьржавѫ кассѫ, но че и да стане това, нѣма да принесе никакѫ полѫ никому на свѣтътъ, защото Грьція е още пълна отъ неискоренимы разбойническы четы и че още вѫтрѣшнытѣ ѝ съобщителны срѣдства, като пѫтищата и пр. сѫ на единъ съвсѣмъ долень степень. *Нордъ* съвѣтва Грьцкото правителство да не слуша интересуванытѣ гласове, които го подканватъ да постѫпи къмъ това дѣло.

—Обнародва ся программта на новый турскый заемъ по 6 на %. Този заемъ ся раздѣля за *1,111,111*, одлъжителны записи, които даватъ на оногозь който гы има годишнѫ лихвѫ *1 3/100* тур. лир., които ще ся плащатъ въ Парижъ, Лондонъ и Цариградъ на всѣкы шесть мѣсяца прѣзъ 1-ый Април. и Октомврій (н. к.)

Условията на този заемъ сѫ полезателны, тѣ иматъ за гаранціѭ разны царскы приходы, които възлѣзватъ на 60 миліона и 500 хиляди франка; отъ другѫ странѫ разноскытѣ, които ставатъ за този заемъ не сѫ повече отъ 33 80,000 лиры стерлини, ся подписали.

—*Левантъ Таимсъ* казуваше че турскыйтъ вѣстникъ *Теракы* бѣ обнародвалъ единъ членъ за въведенытѣ въ турско прѣобразованія отъ врѣмето на приснопаметныйтъ Султанъ Махмуда. Така казува флотата станѫ по-добрѫ до единъ высокъ степень, и войската ся устроя спорѣдъ системѫтѫ на великытѣ западны силы, а това истото станѫ и съсъ всичкытѣ другы клонове на управленіето. Той вѣстникъ (*Теракы*) прилага че тѣзи мѣркы ще да осигорятъ напрѣдъ благоденствіето на мѣстото, но за да ся постигне това, необходимо е общественытѣ работы да ся управляватъ отъ человѣцы които сѫ просвѣтени въ началата на наукѫтѫ за управленіе, която е единствената що дава на человѣчеството благодѣяніето на цивилизаціѭтѫ; врьхъ това още този вѣстникъ иска да назва желаніе за напрѣдъ чиновницы да ся избиратъ отъ особенѫ комисіѭ състояща отъ мѫжіе способны и опытны. Османскый законъ казува, не е противенъ на никое напрѣдваніе и можемъ да пріемемъ безъ разликѫ всякъ способенъ мѫжъ; така имамы не малко чужденцы и въ войскѫтѫ, и въ училищата и въ морскѫтѫ службѫ; и трѣба да ся ползуваме отъ знаніето имъ и отъ опытностьтѫ имъ, докогато, благодареніе на бываемото изденъ денъ распространеніе и вдаваніе на ученіето, ся сдобыемъ и ный съ мѫжіе равны тѣмъ.

— Мѣстнытѣ вѣстницы извѣстихѫ съставяніето на едно ново учебно заведеніе въ Цариградъ съ позволеніето на Императорскыйтъ Съвѣтъ за народното просвѣщеніе.

Туй заведеніе носи име *Сърбскый Колежъ* и има за Директоръ Г-нъ Ф. Гратѝ. Нѫкытѣ ще ся прѣдаватъ въ този *Сърбскый Колежъ* споредъ программата му: Езыцы, сърбскій, рускій, френскій, турскій, Българскій, грьцкій, италіянскій, англійскій, и арменскій. Законъ Божій, Исторія, географія, литература, математика, начала отъ естественна исторія и физика, диплографія, банкерскытѣ операціи и изящнытѣ искуства.

Ще бѫдемъ ли честиты да видимъ съставяніето и на единъ Българскый Колежъ въ Цариградъ?

— Хюсни паша подари на царското училище за художествата десять макини за шевъ.

— Арабскый вѣстникъ *Ел-дже-вайнъ* както и Турскыйтъ *Теракы*, осѫдихѫ сн. единътъ за два мѣсячно спираніе, а послѣдній за единъ мѣсецъ; причината е защото обнародвали докачителни членове за Египетскытѣ работы.

— Миналѫтѫ недѣля великый протосингелъ, който бѣше отишелъ на Бейолу, посѣти Сърбкый Капу-кехая и Н. Пр. Русскыйтъ посланикъ Г. Игнатіева, като имъ честити съврѣменно отъ страна на Негово Всесвятѣйше- [illegible] динъкъ, а на вторый честитото му пристиваніе тука отъ Египетъ.

— На 30 Сept. въ Недѣлѭ Н. Прѣо. Г. Антимъ Видинскый сказа едно твърдѣ поучително слово въ народнѫтѫ ни Черквѫ на фенерь:

— Въ истыйтъ день слѣдъ отпусътъ на черквѫ Г-нъ Х. Стамболскый опслѣдува своитѣ публичны уроцы въ залѫтѫ на Българското читалище.

— Казуватъ че 25 души отъ момчетата изъ Свѣщовъ заточены въ Дарбекиръ, опростени щѣли да ся вѣрнѫтъ.

— Говори ся още че останѫлитѣ живы въ терсенѫта отъ приключеніето на 1862 щѣли да ся пратятъ спорѣдъ жалбѫтѫ си на заточеніе просто въ нѣкои отъ градоветѣ на малѫ Азіѭ да довършятъ опрѣдѣленото врѣме за наказаніето имъ; но забѣлѣжваны да кажемъ че тоза сѫ още думы само и намъ неоставя освѣнъ да молимъ Бога да по умилостиви Богъ сърдцето на Н. В. Милостивыйтъ нашъ царь да гы опрости съвършенно.

— Мѫглижаны нѣкои прѣди нѣкой день донесли въ градътъ ни да продаватъ яйца. Единъ отъ тѣхъ като зелъ въ единъ кошницѫ сто яйцѫ да гы занесе нѣкому си който билъ заржчалъ, неможалъ да го намѣри и на вращиніе нѣкои си му поискали да имъ продаде споредно по нѣколко яйца, и той за да гы невраща склонилъ. Но когато зелъ да отчита тому и оному, идва другъ нѣкой отъ странѫ и го попытва имали тескере, и като казалъ той че тескерето му е на колата.— иди го донесь, рѣклъ той, и го въвелъ въ едно кавене да остави кошницѫтѫ съ яйцата и тамъ да дойде да го намѣри. Той отива, донася тескерето но ненамѣрва нити человѣкътъ нити кошницѫтѫ съ яйцата. Обраща ся къмъ кафеджията, но слѣдъ нѣколко размѣнения на думы кафеджията дига единъ столъ и го налага веднъжь двѫжъ. Обиденныйтъ ся оплакалъ на едно заптіе и го молилъ да го защити въ обидѫтѫ му, заптието ся намѣсило но убѣдено отъ присѣдящытѣ на около да не ходи да влачи кафеджията по сѫдбѫ сега, отказалъ ся отъ да слуша жалованіето на обиденныйтъ, и тъй той си останѫлъ съ бойтъ и безъ яйцата.

Прочитамы въ *Турція*

„НИЙ ПОДДЪРЖЯМИ ВЪ СѢКА ТОЧКА СЪДЪРЖАНІЕТО НА ПИСМОТО ОТЪ БРАЙЛА КОЕТО ПОМѢСТИХМИ ВЪ ПОСЛѢДНЯТА СИ ПРИТУРКА. НИЙ ПРИЗОВАВАМИ ОТГОВОРНИКЪТЪ НА МАКЕДОНІЯ ДА ДРЪЗНИ ДА НИ ТЕГЛИ НА СѪДЪ; НИЙ НЕ ГО ВѢРВАМИ ДО ТОЛКОЗЬ ЛЕКЪ ЩОТО ДА НАПРАВИ ТУЙ НЕБЛАГОРАЗУМІЕ КОЕТО ВЪ СЕГАШНИТИ ОБСТОЯТЕЛСТВА ЩЕ КОМПРИМИТИРА И ЛИЦЕТО МУ И ВѢСТНИКЪТЪ МУ. НИЙ ЗНАЙМИ КАКЪ СА ПРАВИ ВѢСТНИКАРСТВО И НИЙ НЕ ОБНАРОДВАМИ НИЩО ВЪ ТУРЦІЯ У КОЕТО ДА НЕ СМИ ДОБРѢ УВѢРЕНИ И ЗА КОЕТО ДА НЕ МОЖИМЪ ДА ОТГОВОРИМЪ ПРѢДЪ ПРАВОСѪДІЕТО."

Щ е й я! Нека отговори, а защо ны плаши че ще ся компрометируваме ако го теглимъ на сѫдъ? Мигаръ ся не компрометирамы ако си прѣмѣлчимъ? Таквазь ли е логыката на нашійтъ събратъ? Или дѣца плаши; или си мысли да доказва нѣщо съ обнародванието на фабрикованы писма въ които явно ся вижда да е играло и неговото способно перо? Видѣ-щемъ.

—*Молимъ бывшытѣ си настоятели въ Русе, Софія, Велесъ, Дупницѫ, Браила и др. да побрзатъ да ни испратятъ стойностьтѫ за останалытѣ отъ лани недоплатены листове, или имената на тѣзи които не сѫ платили и не рачатъ да платятъ, инакъ ще ся принудимъ тѣхнытѣ имена да забѣлѣ-*